
Służewska

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Śródmieście Południowe

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy geograficzne Nazwy miejscowości w granicach Warszawy

Rok utworzenia nazwy: 1908

Opis

Służew (Służewo) - wieś powstała w 1065 na wysokim wiślanym tarasie (między dzisiejszym Wilanowem a ul. Puławską), kiedy osiedlili się tu Benedyktyni. Stała się ona wówczas własnością opactwa czerwińskiego. W 1238 erygowano tu pierwszą parafię na terenie dzisiejszej Warszawy. Dwa lata później Konrad Mazowiecki nadał wsi nazwę Borzęcin, ale nazwa nie przyjęła się. Jej właścicielem stał się wówczas - z książęcego nadania - Gotard, rycerz herbu Radwan, który wstawił się podczas walk z Jaćwingami. Na początku XV w. - licząca ok. 120 ha - była własnością rodu Wierzbowców a następnie Lelewskich. W XVI w. została rozdrobiona pomiędzy rody Służewskich, Konińskich, Kłopotkich i Czerniakowskich. Spustoszona podczas najazdu szwedzkiego szybko stała się własnością rodu Lubomirskich a następnie Sobieskich. Od 1724 roku, wraz z sąsiednimi Wyczółkami, należały do Elżbiety Sieniawskiej. W latach 1817-1821 powstała tu (rejon kościoła św. Katarzyny) rezydencja Czartoryskich i Potockich, zwana Gucin. Po uwłaszczeniu w 1864 roku (nastąpiło po szesnastu latach procesowania się o zniesienie ciężarów i powinności pańszczyźnianych) i podziale (Służew i Służew Poduchowny) miała już tylko 342 ha, na których znajdowały się 44 gospodarstwa. Przyłączona wówczas do gminy Wilanów, miała własną parafię. Z czasem pobudowano tu szkołę, zajazd i trzy sklepy. W 1932 całość podzieli między siebie Dominikanie (na 4 ha pobudowali zespół klasztorny) i proboszcz Adam Wyrębowski (działka o powierzchni 250 ha wraz z zabudowaniami dworskimi). W 1938 roku wszystkie tereny zostały przyłączone do Warszawy.

Ciekawostki

Powstała w 1909 po parcelacji terenów wzdłuż Nowowiejskiej (dziś al. Wyzwolenia).

Stan obecny:

~ Kamienica secesyjna. Przed wojną mieszkał tu Witold Gombrowicz, w 1944 została spalona, ale

można było ją odbudować. Resztki jednak rozebrano. Dziś mieści się tu podwórko przedszkola przy ul. Natolińskiej 2.

Pomnik. Upamiętnia fakt zamieszkania w kamienicy w 1917 Józefa Piłsudskiego od 01.05 do 13.07.1917, kiedy został aresztowany.

~ Nr 5: Kamienica. Pięciopiętrowa kamienica eklektyczna wg proj. Feliksa Michalskiego na pocz. lat 20 XX w. Po wyprowadzeniu się z Hotelu Bruhlowskiego, zamieszkał tu Piłsudski w mieszkaniu państwa Wędrowskich, na 3. piętrze.

Osiedle Latawiec. Powstało w 1953-5 wg proj. Eleonory Sekreckiej, jako mniej reprezentacyjna część osiedla MDM. Nazwa wzięła się od kształtu osiedla, ograniczonego ulicami Armii Krajowej Marszałkowską - Mokotowską Koszykową. Część domów ma na parterze punkty usługowe i sklepy.

Data nadania nazwy: 1908 rok, z ponownym nadaniem 1957.05.28.
